

Ekskursioon Viljandi- ja Valgamaale

15. juunil 2012 sai teoks järjekordne Jõgevamaa Metsaseltsi ekskursioon. Alustasime poole kaheksa paiku Metsakatsejaamast suunaga Viljandimaale.

Esimese peatuse tegime Loodil. Vaatasime üle Loodi-Püstimäe lehisepuistu, mis on rajatud 1820. aastal Heinrich August von Bock poolt. Euroopa lehisepuistu suurus on 0,5 ha ja seal kasvavad üle 40 meetri kõrgused lehised. Kõrgeim puu on mõõdetud 43,3 meetrit.

Edasi külastasime Viljandimaa ühte kauneima aiaga Kaasiku talu. See pakub silmailu nii aiandushuvilisele kui looduse nautijale. Aias on palju erinevaid taimekooslusi, kaarpeenrad, millel kasvavad läbi aastakümnete talu ja mõisaaedades olnud taime- ning lilleliigid. Aias näitab aega päikesekell. Tiikides laulsid rohekonnad ja öitsesid vesiroosid.

Muuseumitubades on järelpõlvedele vaatamiseks välja pandud vanal ajal kasutusel olnud põllutööriistad, majapidamistarbed, esiemade peened käsitööpitsid ja mustrilehed. Erinevate pitsitehnikate näidiseid pitsitoas kroonib talu kunagise perenaise pruutkleit.

Edasi sõitsime uudistama Helme koopaid. Suur koopaava asub mäe järsul idaveerul. Mainitud koopaava kaudu pääseb kahte saali. Esimene saal kujutab võlvja laega ruumi läbimõõduga 3,5-6 m ja kõrgusega kuni 4 m. Geoloog Ülo Heinsalu andmetel on Helme koopas olnud vähemalt 200 m käike ja 6 saali.

Samas on ka Helme ordulossi varemeid. Linnus, mis ehitati XIV sajandi esimesel poolel kahe loodusliku oru vahel asuvale mäeseljale, pidas vastu üle kolme aastasaja.

Linnuse all asub Ohvriallikas ehk Arstiaallikas, kus noored neid ohverdanud oma ilu säilitamiseks helmeid. varemeid. Suur koopaava asub mäe järsul idaveerul. Mainitud koopaava kaudu pääseb kahte saali. Esimene saal kujutab võlvja laega ruumi läbimõõduga 3,5-6 m ja kõrgusega kuni 4 m. Geoloog Ülo Heinsalu andmetel on Helme koopas olnud vähemalt 200 m käike ja 6 saali.

Ringsõidu viimane peatus oli Jõgevestel. 1823. aastal püstitati Jõgevestesse Helme valda Valgamaal klassitsistlikus stiilis mausoleum väejuht Michael Andreas Barclay de Tollyle. Mausoleumi projekti autor on A. F. Štšedrin ning see on üks klassitsistliku arhitektuuri tippe Eestis. Hauakambrisse on maetud väejuht ja tema abikaasa. Mausoleumi taga on kaasaegne muuseum, kus saab tutvuda väejuhi elu ja tegevusega.

Pildid ja kirjutis Ain Malm